

- א.....גוף' מלשון 'נגיפה' - עבודת האדם לנגוף גופו ועי"כ לזכנו
- ב.....גוף' מלשון 'הגפה' - כח ההסתרה שמונח בגוף העכור המסתיר את עדינות הנשמה
- ב.....אופן הגילוי של עדינות הנשמה גם בתוך עכירות הגוף
- ג.....עדינות הנפש המתגלה מצד הנפש הבהמית בבחינת בהמה דקה
- ג.....ע"י נגיפת הגוף וזיכוכו מוקטנת ההגפה של הגוף ומתגלה עדינות הנשמה וגדל הצער של האדם להיות כאן בהאי עלמא
- ד.....עולם המעשה דתיקון שצריך להתגלות משורשו העליון עד קומת המעשה
- ה.....הצמאון העצום לדברים רוחניים עליונים המתגלה בדור אחרון שבמדרגת עקב שמנסים להרגיש משהו
- ה.....הסתירה הנוצרת בנפילות בין האורות העליונים שמתגלים להם לבין הכלים שהם במדרגת עקב
- ו.....הבסיס של החיים בדור אחרון צריך להיות בנוי על פשיטות ומכאן כך העקב ג"כ מקבל קביעות ויציבות
- ח.....אופן העבודה למעשה - למצוא בכל דבר את נקודת הפשיטות ככלי לעלות ולגעת בפשיטות העליונה

גוף

גוף' מלשון 'נגיפה' - עבודת האדם לנגוף גופו ועי"כ לזכנו

גוף - גוף ונשמה - יש את גופו של האדם שהוא קרוץ חומר ויש את הנשמה שמתלבשת בו.

ובכללות גוף בלשה"ק מתפרש ב' אופנים¹, גוף מלשון 'כי יגוף' (שמות כא, לה), ניגוף - מגפה וכו', וגוף מלשון הגפת דלתות שמשמעותו סגירה והעמדת מחיצה. והיינו משום שהגוף משמש ביסודו לשני חלקים.

בחלק אחד, תכלית הגוף הוא בשביל שהאדם יזכך אותו ע"י עבודה בכדי שהוא יהיה כלי הראוי להתלבשות הנשמה. ובכללות ממש, בזיכוך של הגוף ישנם, שני חלקים.

חלק אחד זה ע"י הארת הנשמה שנמצאת בגוף, שהיא עצמה מזככת את את הגוף קימעא קימעא, - זה הזיכוך שקיים בגוף מלעילא לתתא מצד האור הפנימי, אבל מתתא לעילא, עבודת האדם היא לזכך את גופו ע"י שהוא נוגף את גופו, ובכללות ממש, הגוף ניגוף ע"י יסורים שהאדם מייסר את גופו, וכמובן יש אופן של יסורים שהאדם מקבל משמיא, אבל מצד האדם זה נעשה על ידי תעניות וע"י סיגופים כגלגולי שלג וכדו' כדברי רבותינו הידועים מאד, וזהו א"כ פנים אחד של עבודה עם הגוף שכיון שתכלית הבריאה היא - "נתאוה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים", מלבד ה'דירה בתחתונים' שמתגלה בכללות כל העולם כולו, יש את

¹ שלפי"ז עולה ההגדרה היסודית מהו גוף כמו שיתבאר.

ב | ג-ו גוף-בלבביפדיה עבודת השם

ה'דירה בתחתונים' שאצל כל אדם ואדם שגדר ה'דירה בתחתונים' שבו, זה במה שהנשמה מולבשת בגוף האדם², וע"י זיכוכ הגוף, הנשמה מתלבשת בגוף כראוי.

וא"כ, מצד היחס שהוזכר, גדר העבודה של האדם היא לזכך את הגוף ע"י שהוא נוגף את גופו - ועל שם כן הגוף נקרא **גוף** כי עבודת האדם עם גופו היא לנוגפו וע"כ לזככו.

'גוף' מלשון 'הגפה' - כח ההסתרה שמונח בגוף העכור המסתיר את עדינות הנשמה
אבל מאידך ישנו עוד חלק בגוף, שזה מה שהוא **גוף** מלשון **הגפת** דלתות, שהוא משמש כמחיצה והסתרה, וכהגדרה כוללת ממש - יש את הנשמה שנכנסת לתוך הגוף שאלמלא היא היתה נכנסת לתוך הגוף היא היתה מופשטת וגלויה, ומה שמסתיר ומעלים את הנשמה זה הגוף משום שהוא הבית קיבול והכלי של הנשמה, וכמו שכל דבר שכשהוא נמצא ללא כלי הוא נגלה וכשהוא נמצא בתוך כלי הוא מתכסה, כך גם כאשר הנשמה נמצאת בתוך הגוף, היא מכוסה ע"י הגוף.

וכמובן, מה שאנשים אחרים לא רואים את הנשמה של האדם זה משום שהם עצמם בעלי גוף שיש להם את הכיסוי של גופם שגורם שהם לא יראו נשמה של אדם אחר, אבל גם ביחס לאדם עצמו, גופו מסתיר ממנו את נשמתו שלו עצמו, - היינו הך, כמו שברור.

ונתבונן להבין, יש כח של הרגש שנמצא בנשמה ויש כח של הרגש שנמצא בגוף, אלא שכיון שמקומה של הנשמה הוא בעצם בגן עדן, לכן כח ההרגש שנמצא בנשמה הוא גדול באין ערוך מכח ההרגש שנמצא בגוף, כי מכח שורשה בגן עדן היא מכירה ומרגישה דברים **עדינים** שזהו הלשון גן **עדן** מלשון **עדינות** [כפי שהתבאר רבות במקומות אחרים], וזה א"כ קומת הנשמה שהיא נמצאת בעולם של **עדן - עדינות**.

לעומת כך הגוף, הוא חומר עב וגס, ומכח כך הוא רחוק הרבה הרבה ממצאיות העדינות של הנשמה. וכאשר הנשמה משתלשלת כאן לעולם ומתלבשת בגוף, מכח ההתלבשות של הנשמה בגוף, האדם נעשה באיתגליא עב וגס מצד הגילוי של גופו שמסתיר את נשמתו, אבל אם הגוף העב והגס, לא היה מסתיר את הנשמה, הרי שהנשמה לא היתה יכולה לסבול את העביות העכירות והגסות שמתגלים כאן בעולם.

וגם כשיש נשמה שנמצאת כאן בעולם בלא בגוף כמו נשמות הרשעים שלא זוכים לעלות למעלה אלא נשארים כאן למטה כדברי רבינו יונה בשערי תשובה שנפש הרשע יורדת במותה מטה מטה, זה רק החלק התחתון של הנשמה שנתעכר ונתעבה מכח העביות של העבירות של הרשע, ולכן הוא נשאר כאן בעולם, אבל אילו החלק הזך והדק של הנשמה, היה מתגלה כאן בעולם בגילוי בלא גוף, הנשמה לא היתה יכולה לסבול את מציאות העביות, העכירות והגסות של העולם, כפי שהוזכר.

אופן הגילוי של עדינות הנשמה גם בתוך עכירות הגוף

אבל מ"מ, כיון שהנשמה היא עדינה מאד, על אף שהגוף הוא עב וגס, מכח הנשמה שמתלבשת בגוף, האדם מקבל עדיין עדינות מסויימת מהנשמה גם בערך לגופו, משום שהתלבשות הנשמה בגוף הוא לא באופן שהנשמה נסתרת לגמרי בגוף ולא גלוי ממנה כלום, אלא גם כשהיא מתלבשת בגוף היא מאירה בעומק את הדקות והעדינות שלה, ורק שהקליטה שהגוף קולט מאותה עדינות, היא במידה מסויימת לפי ערכו של כל גוף וגוף ולפי ערך מעלתה של כל נשמה ונשמה שלפ"ז משתנה ערך העדינות שהיא מאירה בגוף.

וכמו שהוזכר זה מה שהגוף נקרא **גוף** לשון **הגפת** דלתות משום שהוא מונע מבעד הנשמה לחוש את הרגשי הנשמה כמות שהם מכח שהיא עצמה התלבשה בגוף³, ולכן גם היא עצמה חשה את הדברים באופן יותר רחוק מהעדינות שהיא היתה חשה אלמלא ההלבשה שלה בגוף.

² וכמובן, גם בתוך מדרגת הגוף עצמה יש מדרגות מדרגות, ויש דירה בתחתונים שבמדרגת התחתון שבגוף עצמו שזה כבר עוד סוגיא לעצמה.
³ בחלק של הנשמה שהתלבש בגוף, שהרי כידוע לא כל הנשמה מתלבשת בגוף.

אבל דייקא זה מה שמאפשר לנשמה לסבול ולהיות כאן בעולם, כלומר - רק מכח שהיא מתלבשת בגוף שהוא יותר עב וגס, זה מה שגורם לה שהיא לא סובלת מדאי מהיותה כאן בעולם כי היא עצמה לא מרגישה את העדינות של עצמה כפי שהיא, והיא יכולה יותר בקלות לספוג את כל הכאב והצער של הדברים שנעשים כאן בעולם שאינם כפי מציאות העדינות הפנימית של הנפש.

והכח הזה של עדינות הנשמה, יש מי שזה מתגלה אצלו יותר ויש מי שזה מתגלה אצלו פחות.

עדינות הנפש המתגלה מצד הנפש הבהמית בבחינת בהמה דקה

ובמאמר המוסגר, צריך להבין שיש אנשים ששורש העדינות שלהם לא נובעת מחמת הארת הנשמה אלא מחמת הנפש הבהמית התחתונה שלהם עצמה שהם יותר עדינים באופי שלהם בלי יחס לנשמה, וכדוגמא בעלמא - כמו שבבעלי חיים, יש בהמה גסה ובהמה דקה⁴, כך גם בנפש הבהמית, יש אנשים שהנפש הבהמית שבנפשם היא עדינה בבחינת בהמה דקה ויש אנשים שהנפש הבהמית שלהם גסה יותר בבחינת בהמה גסה. וכמו"כ בתוך הנפש הבהמית של האדם גופא יש חלק דק יותר ויש חלק גס יותר, ויתר על כן, הרי ידוע מדברי ר' ירוחם ממיר ז"ל משורש חכמת האמת, שבעצם האדם כולל את כל הבעלי-חיים, ולכן כל המידות שמתגלים בבע"ח, מתגלים גם באדם עצמו, ולכן בנפש הבהמית של האדם יש גם את הגסות וגם את הדקות וגם את הדקי-דקות, אלא שההבדל בין אדם לאדם הוא ביחס בין החלק של הגסות לבין החלק של הדקות והדקי-דקות שזה מה שמשנתנה מנפש לנפש.

ובדקות, זה הסיבה שישנם נפשות שהם יותר עדינים - ובלשון המדוברת, שהם יותר רגישים - שיתכן שהרגישות שלהם נובעת מכח הנפש הבהמית עצמה.

וזה א"כ סוגיא לעצמה, עדינות שנובעת מהנפש הבהמית עצמה.

אבל מלבד כך לעיקר סוגיא דידן - מצד הנשמה שנמצאת בתוך הגוף יש שורש של הארת הנשמה שעצם העדינות של הנשמה מתלבשת בגוף.

ע"י נגיפת הגוף וזיכוכו מוקטנת ההגפה של הגוף ומתגלה עדינות הנשמה וגדל הצער של האדם להיות כאן בהאי עלמא

וכשהאדם מזכך לאט לאט את גופו, והוא הופך אותו להיות **גוף ניגף** ע"י שהוא נוגף אותו ומזככו כפי שנתבאר בראשית הדברים, ע"כ בחינת ההגפת דלתות שבגוף שמסתיר את הנשמה, הולך ומוקטן.

והרי ששני ההגדרות שהוגדר בראשית הדברים מהו הלשון גוף, יש להם את היחסיות שנתבארה השתא - עבודת האדם מצד הגוף היא **לנגוף** של את גופו ולזככו, וככל שהוא מזכך אותו, ע"כ ההגפה של הגוף שהוא מגיף ומסתיר את הנשמה, הולך ומוקטן, וכך, כל אדם לפי ערכו, זוכה להארת הנשמה בגופו יותר ויותר, וזוכה יותר ויותר **לעדינות** ששורשה בגן עדן.

ודבר זה יכול להתגלות בכל אחד מחמשת החושים של האדם - הוא רואה דבר יותר דק, הוא שומע דבר יותר דק, הוא מריח יותר דק וכן ע"ז הדרך, וזה א"כ עדינות מסוימת שמתגלה אצל האדם מכח הארת נשמתו.

והרי לשון חז"ל שישנם שלושה שחייהם אינם חיים ואחד מהם זה 'אניני הדעת' שחייהם אינם חיים, כלומר - ככל שהאדם נעשה עדין יותר, הרי שהוא מחובר יותר לעולם הרוחני, הוא מחובר יותר לתורה ומחובר יותר לקודשא בריך הוא וכהגדרה כוללת, הוא מחובר לעליונים, לכן, בעצם מה שהוא עדיין נמצא בנשמתו כאן

⁴ וכמו"כ ישנם בעלי חיים שהם יותר עדינים מבהמה דקה כמו עופות, וכן בתוך העופות עצמם יש עדינים יותר כדוגמת מה שאומרים חז"ל על נשר שהוא רחמני, וכדומה.

בעולם, הוא הופך להיות בבחינת אניני הדעת מצד הדקות שבדעת שדעתו נעשית יותר דקה ויותר דקה, והכאב והצער שמתגלים לו **בעצם היותו כאן בעולם**, הוא נורא⁵.

והכאב הזה הולך ומתחדד אצלו כיון שכל שהוא נעשה בר-מעלה יותר, כך הוא נעשה דק יותר בבחינת הרחמנים שגם להם נאמר שחייהם אינם חיים מחמת הכאב והצער שיש להם מהאי עלמא.

והיסוד הזה, הוא יסוד כללי שהיה נכון לכלל כל הדורות מימות עולם, אבל זה נכון בפרט בזמן עקבתא דמשיחא שע"ז נאמר לשון חז"ל הידוע עד למאד "ייתי ולא אחמיניה", וכפשוטו הגדרת הדבר שהתקוה של "ייתי ולא אחמיניה" זה מחמת הצער והכאב שנמצא בדור אחרון, הן צער וכאב גשמי והן צער וכאב רוחני.

וכבר אמרו רבותינו שלכן בדרא בתראה הקב"ה הוריד נשמות שהם בבחינת **עקבתא** דמשיחא' כיון שהעקב הוא 'לא חלי ולא מרגיש', כמו שאומרים חז"ל שמקום עקיבו של האדם הוא המקום בגוף שהכי חסר הרגש ביחס לשאר הגוף, והיינו שבכדי להיות 'בעקבתא דמשיחא' באופן שתהיה אפשרות להתקיים כפשוטו, צריך שתהיה תפיסה של עקביים, זה מה שמונח בלשון **עקבתא** דמשיחא' לעניינא דידן.

ובתפיסה הזו, הכח המתגלה בנפשו של האדם מצד הדור אחרון הוא שכח ההרגש של האדם הוא נמוך.

עולם המעשה דתיקון שצריך להתגלות משורשו העליון עד קומת המעשה ועולם המעשה דידן שמתגלה כשלעצמו מתוך העלם כל הקומה

ומצד כך - הסברה של יסודות ברורים - הרי כהגדרה כוללת שורש כל כוחות הנפש⁶ מתחילות מהמעמקים הפנימיים, מעולם ההויה, מעולם האמונה, מעולם התענוג ומעולם הרצון ומשם זה משתלשל למחשבה ולדיבור⁷ וכלל כל החלקים המתגלים בנפשו של אדם, עד שלבסוף זה משתלשל ומגיע לכח המעשה בבחינת "הכל הולך אחר המעשה" שזהו העולם דידן שאנחנו נמצאים בו שהוא עולם המעשה כלשון הפסוק "כי אין מעשה ודעת וחשבון בשאול אשר אתה הולך שמה", עולם העשיה בלשון רבותינו.

וההגדרה היא, כמו שברור, שכל שהנשמות היו קרובות לשורש, כך הם היו יותר רחוקות מקומת עולם המעשה, והדוגמא היסודית לכך היא בדור המדבר שכיננו "דור דעה", כלומר, בדור דעה שכהגדרה כוללת הוא הדור העליון שהיה מימות עולם, זה דור שהקב"ה נותן להם מן ומים מהבאר ועננים שמסדרים להם את כל המלבושים שלהם ומיישרים להם את הדרך וכו' וכו' כמו שאומרים חז"ל, והיינו שהם דור שרחוקים מכל עולם המעשה.

וכמובן, זוהי התכלית של יציאת מצרים שהיא היתה בכדי להגיע לארץ ישראל ששם יש את לעולם המעשה המתוקן, שם הוא מקום הקדושה שיש בו עבודת קרקע דקדושה שהיא עבודת עולם המעשה.

וכמו שזה היה בדור ההוא, כך זה מתגלה מצד סדר הדורות הכללי, שהתפיסה של סדר הדורות היא לבוא בסוף בדור אחרון לעולם המעשה.

אלא שאם עולם המעשה היה מתגלה מצד שלימותו ותיקונו זה היה באופן שהוא מתגלה משורשו הפנימי העליון, משם הוא היה משתלשל עד היזיבולא בתרייתא' של עולם המעשה, אבל מצד הדור אחרון של 'עקבתא דמשיחא', שם לא רואים באיתגליא את כל הקומה מראשיתה עד אחריתה אלא השורשים של הדור אחרון נעלמים מאד, ולא רואים לנגד העין אלא את התפיסה של דרא בתראה כמקום אחרון כשלעצמו ששייך לעולם המעשה, כלומר, זה תפיסה של העשיה שבעשיה שזה עשיה כפשוטו ללא גילוי של כלל קומת עולם

⁵ וזה מלבד הדקות שמתגלה גם בנפש הבהמית כדוגמת בהמה דקה ועופות שהוזכר לעיל, שזה עוד סוגיא של אניני הדעת.

⁶ בלי להיכנס לדקויות בהגדרת הסוגיות.

⁷ אף שאין זה הסדר על דרך הדקדוק.

העשיה, וההקבלה לכך בקומת אדם זה בגדר של דריכה ברגליים⁸, אבל בהגדרה כוללת, תפיסת כל הקומה היא תפיסה ששייכת לעולם המעשה.

ולכן, על אף שישנם הרבה מאמרי חז"ל שמגדירים שהעיקר זה עולם המעשה, אבל תמיד צריך חידוד להבין באיזה יחס דיברו חז"ל ומה היה הכא במאי עסקינן? שעליו דיברו חז"ל, ולעניינא דידן - יש את עולם המעשה המתקוקן שמתגלה בו השלימות הפנימית שמשתלשלת עד עולם המעשה בבחינת 'גדול תלמוד שמביא לידי מעשה', ויש את עולם המעשה שמתגלה כמציאות של מעשה לעצמו. ודוגמא לדבר, מה שאומרים חז"ל "אין ישראל נגאלים אלא בצדקה", כלומר שהגאולה היא דוקא ע"י מעשה ועובדא של צדקה והיינו שהם נגאלים בסוף מצד מדרגת עולם המעשה.

אבל כמו שהוזכר, מצד הנפילה של דרא בתראה, מתגלה עולם המעשה בעיקר לעצמו וכח ההרגש הולך ונחלש שזה בחינת **העקב** שבעקבתא דמשיחא כמו שהוזכר, וזה גופא האופן שהנפילה מתגלה במה שכל העולם הפנימי הולך ונהיה נעלם יותר ונעלם יותר, כיון שכל העולם הפנימי בנוי על תפיסה דקה, על רוממות ועל הרגשים דקים, וכשנמצאים בתפיסה של עקב שהיא תפיסה של עולם המעשה, מתגלה שישנם כאלו שכחלק מתפיסת חייהם הם לא רואים כלל את קיומו של העולם הפנימי.

הצמאון העצום לדברים רוחניים עליונים המתגלה בדור אחרון שבמדרגת עקב שמנסים להרגיש משהו

זה צד אחד של המטבע, אבל בצד השני של המטבע, אפילו בשעה שכן מתעורר בנפשות של הדור האחרון הרצון ללחלוחית של חיות פנימית, אבל כיון שהם נמצאים בתפיסה של עקב הן אצל מי שזה מדרגת נשמתו והן בכללות מצד הלבשת הדור שחיים בדור של עקב, כמו שהעקב לא מרגיש רק כשיש דבר חד כדוגמת מחט שחודרת ונכנסת עמוק לתוכו, כך הנפשות לא מרגישות את החיות רק באופן שהדברים הם דברים חדשים.

וזה בעצם עומק התפיסה שבדור האחרון ניכר היטב הצמאון העצום לדברים רוחניים **עליונים ומופשטים**, והיינו מחמת שלולי כך, כח ההרגש אינו מתעורר כי הוא קהה מאד, ועל מנת שהוא ירגיש משהו, הוא מוכרח שהדברים יהיו בבחינת "במופלא ממך"... הרגש עליון ומרומם, זה הצמאון העמוק שמתגלה בחוש ממש בנפשות שבדרא בתראה, וכל אחד פונה לאיזשהו כיוון שממש הוא מחפש לעורר את החוש להפיק את כח רוחניותו, אבל התפיסה היא שמחפשים לקבל אורות מרוממים ומופלאים, ומכאן כך לנסות להרגיש לפחות משהו או פעמים, להרגיש אף יותר ממה שהיה...

הסתירה הנוצרת בנפילות בין האורות העליונים שמתגלים להם לבין הכלים שהם במדרגת עקב

וכאן בעצם נוצר סתירה עמוקה בנפשות, כלומר - אם זה היה בנוי באופן של קומה, זה היה השלימות האמיתית שהיא באופן של גילוי השורש העליון עד עולם המעשה, כמו שנתבאר לעיל, אבל כשעצם התפיסה היא תפיסת העקב של עיקבתא דמשיחא שהדרא בתראה עומד באיתגליא כמציאות לעצמו, אם מנסים להגיע להרגש מסויים מכח הצמאון כאדם הצמא למים שלא שתה זמן רב, [כמו שבמשל בגוף, הצמאון הוא למים כך בנפש 'לא רעב ללחם ולא צמא למים כי אם לשמוע את דבר ה''], הרי שהאדם מנסה לקבל דברים מרוממים גבוהים מאד על מנת להרגיש איזשהו הרגשה פורתא בשביל שיהיה לו איזושהי רוויה לעומק הצמאון שלו.

אבל ברור שהיחס של האורות לכלים אינו אותו יחס כלל, הכלי הוא כלי של עקב והאורות הם אורות מרוממים ומופלאים.

⁸ כמו הלשון שמוזכר לגבי דריכת ענבים בגת וכדו'.

אלא שסוף כל סוף, זה מועיל להתעוררות ולאיוושהי תחיית המתים לעצמות היבשות של נשמות שהם בחינת עקב, וכפי שנתבאר, ההתעוררות היא לרוב המופלאות של האור העליון שמתגלה, שמכח עליונותו של האור, מתגלה שגם מי שנמצא למטה, אם הוא פותח את עצמו מעט, הוא יכול להגיע לאיוושהו תפיסה של הרגשים ושל עדינויות מסוימות יותר עליונים, וכמובן, אצל כל אחד, זה מתגלה לפי ערכו, לפי זכותו ולפי רוממותו, אבל אצל כל אחד נכנס לפחות משהו לתוכו...

אבל זה אורות שאינם יכולים להתיישב בכלים, כי הכלי הוא כלי של עקב, והאור הוא עליון ומרומם מאד מאד מאד.

ועל ידי כן בעצם נוצר שתי מהלכים הנוגדים מכך אצל בני אדם, ישנם בני אדם שמכח כך הם חיים בסתירה, וישנם בני אדם שמכח כך הם חיים בדמיון, - אם הם חיים בסתירה, זה בני אדם שמרגישים את עצמם מחד, בתפיסה של עקב, ומאידך בזמנים מסוימים יש להם זמנים של רוממות ושל התעוררות מאד מאד גבוהה, ודבר זה יוצר סתירה בנפש [אלא שלפעמים הצד של הרוממות גובר ולפעמים הצד השני של העקב גובר אבל התפיסה של הנפש היא תפיסה של סתירות].

וישנם בני אדם שמכח הרצון העמוק - שיש בו גם אמת כמובן - לברוח מתפיסת העקב התחתון, הם נכנסים לעולם רוחני מסויים, אבל זה לא לפי הערך של הכלי שלהם, וכיון שזה אורות שלמעלה מן הכלים כלל אצל אותו אדם שהכלים שלו אינם יכולים כלל להכיל את אותם אורות, זהו אור שבערך לאותו אדם הוא דמיון, - שההגדרה של דמיון זה תמיד לפי ערך המשיג, שיתכן גם באור שכשלעצמו הוא אמת ברורה אבל לפי ערך המשיג, זה אור של דמיון.

ויש בני אדם שמחזיקים בדמיונות הללו זמן וזמנים טובא, אבל אצל רוב בני האדם, במצב הזה יש להם תנודות, או שהם נמצאים בעולם התמורות, 'פעמים מלאך פעמים גאלאך' כלשון רבותינו, או שיש אנשים שיש להם כבר כח דמיון מסויים שנבנה להם מכח כמה וכמה סיבות והם כבר נכנסו לאיוושהו עולם רוחני מופשט בלי יחס למציאות הכלים.

הבסיס של החיים בדור אחרון צריך להיות בנוי על פשיטות ומכח כן העקב ג"כ מקבל קביעות ויציבות

וצריך לחזור ולהדגיש - בוודאי שהצורה השלמה היא שהאדם בונה את המהלך מראשית הדברים ועד אחריתם, אבל 'נער יספרם' - את כמות בני האדם שיכולים לבנות את המהלך מרישא עד גמירא גם בכל הדורות כולם ובפרט בדרא בתראה כמו שאומרים חז"ל "ראיתי בני עליה ומועטים הם".

והאופן היותר עמוק במהלך העבודה - יסוד שנתבאר כבר פעמים הרבה - שבאמת יש אחדות בין הראשית לאחרית, "אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלקים", הוא יתברך שמו כלשון רבותינו הוא אחד פשוט בתכלית הפשיטות, והתפיסה הזו התגלתה ברישא ב"אני ראשון" והתגלתה בסיפא ב"אני אחרון" ורק במציעתא ב"מבלעדי אין אלקים", שם יש את הגילוי של כל ההרכבות כולם, אבל בראשית ובאחרית יש נקודה שוה שבשניהם מתגלה הפשיטות.

וכמובן, כפשוטו הראשית זה הרוממות הגדולה והאחרית היא השפלות התחתונה וזה אמת, אבל בהגדרה יותר עמוקה, יש כח נוסף שמחבר את ה'אני ראשון' ואת ה'אני אחרון', וה'אני' הזה, זה הפשיטות של הראשית והפשיטות של האחרית, אלא שבפשיטות עצמה, יש את הפשיטות של הראשית שהיא הפשיטות העליונה שהוא יתברך שמו הוא פשוט בתכלית הפשיטות, ויש את הפשיטות שמתגלה בדרא בתראה שהיא הפשיטות הנפולה ולא העליונה כמו שברור ופשוט.

אבל סוף סוף יש ביניהם צד השוה שבזה הפשיטות התחתונה האחרונה דומה לפשיטות העליונה.

ולכן, על מנת שדור עיקבתא דמשיחא יוכלו להתקיים באופן של ישוב וקביעות ויציבות ובלשון הפשוטה - שהעקב יהיה בבחינת רגליים על הקרקע ולא שהדברים יהיו באופן שהם מעופפים אצל הבני אדם הרבה מעבר לשיעור קומתם, על אף שבדאי צריך להשתמש גם בהתעוררות שע"י דברים מרוממים וכדו' בשביל ה'התנערי מעפר קומי', אבל נצרך שצורת החיים תהיה מבוססת ויסודית, ובשביל צורת חיים כזו, אי אפשר לבנות רק על האורות העליונים⁹.

ואשר על כן, הבסיס של החיים צריך שיהא **פשיטות**, כיון שאת הפשיטות גם העקב מקבל, אלא שכמובן הפשיטות שהעקב מקבל היא בחינת פשיטות של חמור, כיסוד המהר"ל הידוע כלפי חמורו של משיח, שהרי נאמר בקרא במשיח שהוא 'עני ורוכב על חמור', וע"ז אומר המהר"ל - "אל תבט אלא חמריותו אלא אל פשיטותו", כלומר, החומר הוא פשוט והצורה היא מורכבת¹⁰, וא"כ בלשון פשוטה וברורה, מה שהמשיח בא באופן של 'עני ורוכב על חמור', זה לא רק כפשוטו שמיח בא עני ורוכב על חמור, אלא שכל מי שרוצה להיות שייך לדרא בתראה ולגילוי האור של הדרא בתראה שנקרא משיח, הוא צריך להיות דבוק ב"עני ורוכב על חמור" שהן העני הוא פשוט כמו שמבואר ג"כ במהר"ל ביחס למצה שהיא 'לחם עוני' משום שהוא לחם פשוט שנעשה רק מקמח ומים, והן ה'חמור' דהיינו החומר, הוא פשוט.

וא"כ, ה'עני ורוכב על חמור' של דרא בתראה זה לא רק גילוי בזמן שהוא עתיד להגיע, שזה יהיה באופן הזה [אף שזה בוודאי אמת - "אחכה לו בכל יום שיבוא" כמו שברור ופשוט, אלא יש את מדרגת הנפש שהאדם חי **בתפיסה** של עני ורוכב על חמור].

ה'עני ורוכב על חמור' בתפיסה התחתונה, זה הפשיטות התחתונה של הנפש, אבל מיהו ה'עני ורוכב על חמור'? - משיח צדקנו, כלומר, משיח עני ורוכב על חמור זה גילוי של פשיטות עליונה שעל גבי הפשיטות התחתונה שהרי המשיח הוא מקום הפשיטות שהוא נקרא מְשִׁיחַ מלשון 'מְשִׁיחַ לפי תומו' - הפשיטות העליונה של אור אין סוף הפשוט, והוא מתגלה בפשיטות התחתונה בעני ורוכב על חמור.

ואת הפשיטות התחתונה, גם העקב מבין, וזה מה שנצרך על מנת לחיות כבסיס של תפיסת חיים בכדי שיהיה לאדם קיום בתוך כל המורכבות של הדרא בתראה, שהמורכבות הזו מפילה לשפל הגמור שזה עקב ש'לא חלי ולא מרגיש' ולא מכיר בהרכבות המבולבלות שישנם, כלומר - כח הפשיטות הנפולה של העקב גורמת שעל כל דבר מורכב, הוא אומר עליו שהוא ג"כ פשוט, ומרוב אטימותו, הוא הופך את המורכב לפשוט, ומשל למה הדבר דומה - לאדם שלא קרא ולא שנה שנכנס ללמוד את אחת הסוגיות החמורות בעירובין ומנסים להסביר לו את המורכבות של הסוגיא והוא בשלו טוען שהסוגיא פשוטה, וכל זאת משום שהוא לא מבין את האופן להיכנס אל תוך הסוגיא, ומלמעלה הכל נראה לו 'פשוט', - ההלכה כך רבא אומר כך ואבאי אומר כך... בלי סברא בלי דיוק ובלי התבוננות, וא"כ, בוודאי שהכל פשוט. אבל אם רק יתחיל להיכנס מעט יותר עמוק, הוא יראה שהכל כאן מורכב עד אין קץ.

ומ"מ א"כ, זה הפשיטות התחתונה והנפולה.

וכפי שנתחדד, על מנת להאיר את האור העליון של עומק הנשמה שהוא האור של שער הנו"ן¹¹ בתוך מציאותו של האדם בדרא בתראה עד מקום הגוף הניגף והעכור, **נצרך לייסד עבודה יסודית ביותר שמתאימה ביותר דייקא לדור האחרון**, והיינו שיסוד העבודה בנויה על מציאות הפשיטות.

והפשיטות התחתונה זה מה שנקרא בלשון רבותינו "אבן דזרקין לה עד אין סוף" וממנה הוא עולה לפשיטות העליונה, אבל אם הוא רוצה להידבק כראוי בפשיטות העליונה שזה האור, הכלי לזה הוא הפשיטות התחתונה.

⁹ לכל הפחות לרוב רובא דעלמא.

¹⁰ יסודות ברורים בדברי רבותינו.

¹¹ כפי שנתבאר במקומות רבים [ע' בהרחבה בספר שער הנו"ן].

אופן העבודה למעשה - למצוא בכל דבר את נקודת הפשיטות ככלי לעלות ולגעת בפשיטות העליונה

ואופן העבודה היא שבכל דבר ודבר הוא חי את תפיסת הפשיטות, וכך הוא עולה כסדר עד שהוא מגיע לפשוט המוחלט שזה - הוא יתברך שמו, כלומר - העבודה היא לא להידבק בפשיטות התחתונה כשלעצמה, אלא להשתמש בה ככלי לגעת בפשיטות ומכך כך לעלות ללעילא.

וכפי שנתבאר בוודאי שנצרך להשתמש גם באורות עליונים, על מנת לעורר את הנפש מהתרדמה - "התנערי מעפר קומי", אבל יש הבדל בין להתעורר לבין איך בונים חיים, וכפי שהוזכר רבות במקומות אחרים - כשרוצים לעורר בן-אדם משנתו בבוקר¹² יש כמה אופנים איך לעוררו, אם ע"י שעון מעורר, או ע"י שנוגעים בו או קוראים בשמו¹³ וכדו', אבל אי אפשר כל היום כולו רק להתעורר, רק מתוך מצב של שינה כמעבר לשלב הבא, יש את שלב ההתעוררות, אבל אחרי שהוא התעורר - "יצא אדם לפעלו", אבל אין דרך של חיים שכולה בבחינה של התעוררות.

וכמובן, לא מדובר דוקא על התעוררות של הגוף כפשוטו, אלא כל אדם בזמן שנופלת עליו תרדמה נפשית, הוא נצרך להתעוררות, אבל אחרי ההתעוררות שהיא הזמן הראשון להיכנס פנימה, האדם בונה את הכל על פשיטות.

אם האדם יכול לבנות את כל קומתו מרישא עד גמירא, אשריו וטוב לו, אבל אם באים לצמצם את הדברים באופן שיתאפשר לקיימם למעשה בפועל - שזה מה שראוי ונצרך בפועל לרוב בני אדם - זה צריך להיות באופן שהבסיס של הנפש יהיה פשיטות, וכל פעם משתמשים בהתעוררות קימעה, באופן שההתעוררות משפיעה על האדם לחזור בחזרה לפשיטות.

וא"כ, עבודת האדם היא למצוא בכל דבר ודבר שהוא מתעסק איתו שהוא יגע בו ממקום הנפש הפשוט, וכך לגעת בכל דבר בנקודה הפשוטה שלו, בין בעסקו בתורה, בין בתפילה בין בעסק של בין אדם לחבירו, וכן בעולם המעשה, לגעת בכל דבר בנקודה הפשוטה.

ועי"ז הוא בוקע לאט לאט לפשוט האמתי, אליו יתברך שמו.

זה העבודה למעשה ממש בדרא בתראה בעקבתא דמשיחא שהיא עבודה של העקב התחתון, ועי"כ לגלות את שורשו לעלות בחזרה למדרגה העליונה לאור אין סוף ברוך הוא.

¹² או בשעה שהוא מנמנמם נים ולא נים תיר ולא תיר, ובזה עצמו, יש מצב של 'קרו ליה ועני' ויש מצב של 'קרו ליה ולא עני'.
¹³ וכמובן יש את הזמן שלוקח לו להתעורר עד שהוא עומד על רגליו ומתחיל ללכת כאחד האדם.